

วิทยาลัยประชากรศาสตร์
COLLEGE OF POPULATION STUDIES
Chulalongkorn University

5100101 ประชากรและการพัฒนา Population and Development: ครอบครัวในศตวรรษที่ 21 และความสัมพันธ์ต่างรุ่นวัย

ตอนเรียน 71

ผศ.ดร. กนกวรรณ ตั้งจิตนุสรณ์ (อ.ไอซ์)

(หัวข้อที่ 5)

Today's Class Outline

1. Definitions and Related Concepts
2. Family and Household Transition
3. Contemporary Issues:
 - Intergenerational Learning
 - Sandwich Generation

1. Definitions and Related Concepts

1.1 Household vs Family

Household and related terms:

- People who share a housing unit are said to have formed a **Household** or the so-called “**residential unit**”
- **Household: a consumption unit**
 1. **Family household** = a housing or residential unit occupied by people who are all related to one another
 2. **Nonfamily household:** A housing unit that include
 - Only a person who lives alone, e.g. single householder
 - People living with nonfamily co-residents, e.g. friends, cohabiting partners

Source: Weeks (2016)

Family and related terms:

- **Family:** Any group of people who are related to one another by marriage, birth, or adoption
- **Family: a kinship unit**
 - Micro-population that experiences births, deaths, migration, and changing age structures
 - **(Implicit definition)** its member share a sense of **social bonding**: the mutual acceptance of reciprocal rights and obligations, and of responsibility for each other's wellbeing

Source: Weeks (2016)

Family and related terms:

- Nuclear family = at least one parent + child(ren)
- Extended family:
 - Extend upward to other generations, e.g., grandparents
 - Extend laterally to other people within each generation (e.g., aunts and uncles, cousins, and so forth)
- Skip-generation family:
 - Family units consisting of grandparents and grandchildren **without any of the middle generation**, e.g., grandparents raising grandchildren (GRGs), grandparents as parents (GAPs)

Source: Nuclear and Extended family definitions from Weeks (2016), and Skip-generation family from Liveabout.com

Family and related terms:

- Stepfamily or blended family:
 - A family unit in which one or both adult partners have children from a previous relationship
 - Children can be full-time or part-time members of a stepfamily.
 - Children may also be part of two stepfamilies if both parents remarry.

Source: www.healthofchildren.com/S/Stepfamilies.html

ศึกษาครอบครัวดีไอ LGBT families

LGBT Families Talk About What Makes A Family // Sponsored by
JOHNSON'S® - BuzzFeedVideo (2016)

<https://www.youtube.com/watch?v=TwBilif0Nhw>

1.2 Marriage

Marriage and related terms:

- **Marriage:** A legal contract between two individuals to form a **sexual**, **productive**, and **reproductive** union
- **Key features of marriage:**
 - Legally binding
 - Long-term contract
 - Sexual exclusivity
 - Coresidence
 - Shared resource
 - Joint production

Source: Poston, D. L., & Micklin, M. (2005)

The benefits of marriage:

- Married people **produce more** and **accumulate more** assets than unmarried people
- Married people tend to have **better physical and emotional health** than single people
- Married men and women are **sexually active** and almost all **have only one sex partner**
- Marriage directs the resources of the spouses and their extended families toward the couple's children, **increasing child well-being**

Source: Poston, D. L., & Micklin, M. (2005)

1.3 Intergenerational Support

Intergenerational Family Solidary: ความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวที่ประกอบด้วย สมาชิกต่างรุ่นวัย

- Involves norms and practice of intergenerational support การเกื้อหนุนระหว่างรุ่นวัย across societies

Source: Patcharawalai Wongboonsin, Thuttai Keeratipongpaiboon, and Kua Wongboonsin (2019), page 18-19

Four types of Social supports in Family:

- **Instrumental support:** Tangible goods, services, aids
- **Emotional support:** Caring, Empathy, love or trust
- **Informational support:** Informational assisting for problem-solving
- **Appraisal support:** Informational assisting for self-evaluation

Source: Hubcey (1998)

The Four Rs of Intergenerational Relationships:

- **Respect**
- **Responsibility**
- **Reciprocity** (Both Give and Take)
- **Resiliency** (The ways in which families develop strategies to deal with change within the family)

Source: Timothy & Ellie (1999)

อาเซียน: เมียนมาร์ เวียดนาม ไทย

วิทยาลัยประชากรศาสตร์
COLLEGE OF POPULATION STUDIES
Chulalongkorn University

ตารางที่ 6.4 สถานที่อาศัยของบุตรที่อยู่ใกล้ประชากรสูงวัยที่สุด (การกระจายร้อยละ)

ที่อยู่ของบุตร	ประชากรสูงวัยที่อยู่คนเดียว			ประชากรสูงวัยที่อยู่กับคู่ตามลำพัง		
	เมียนมา	เวียดนาม	ไทย	เมียนมา	เวียดนาม	ไทย
	2555	2554	2554	2555	2554	2554
อาศัยอยู่บ้านติดกัน	44.1	49.2	31.4	41.6	44.2	28.5
อาศัยอยู่หมู่บ้านเดียวกัน	18.7	12.9	16.6	22.9	27.1	22.1
ที่อื่น	15.8	22.8	35.8	21.3	26.7	44.2
ไม่มีบุตร	21.4	15.1	16.3	14.2	2.0	5.2
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

แหล่งข้อมูล: (1) โครงการสำรวจประชากรสูงอายุของเมียนมา พ.ศ. 2555

(2) โครงการสำรวจประชากรสูงอายุเวียดนาม พ.ศ. 2554

(3) โครงการสำรวจประชากรสูงอายุไทย พ.ศ. 2554

ที่มา: เกื้อ วงศ์บุญสิน และ พัชรวัลย์ วงศ์บุญสิน (บรรณาธิการ) (2561), หน้า 189

ตารางที่ 7.2 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใครควรเป็นผู้รับผิดชอบให้การดูแลผู้สูงอายุ ตามประเภทการของการดูแล: รัฐหรือครอบครัว

ค่าเฉลี่ย

(1 = รัฐเท่านั้น, 5 = ครอบครัวเท่านั้น)

กรุงเทพมหานคร

ฮานอย

กัวลาลัมเปอร์
และเซอลาโงร์

การดูแลรักษาพยาบาลผู้สูงอายุ

3.27

3.41

3.81

การดำรงชีพของผู้สูงอายุ

3.56

3.73

3.84

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย

ที่มา: เกื้อ วงศ์บุญสิน และ พัทธราลัย วงศ์บุญสิน (บรรณาธิการ) (2561), หน้า 219

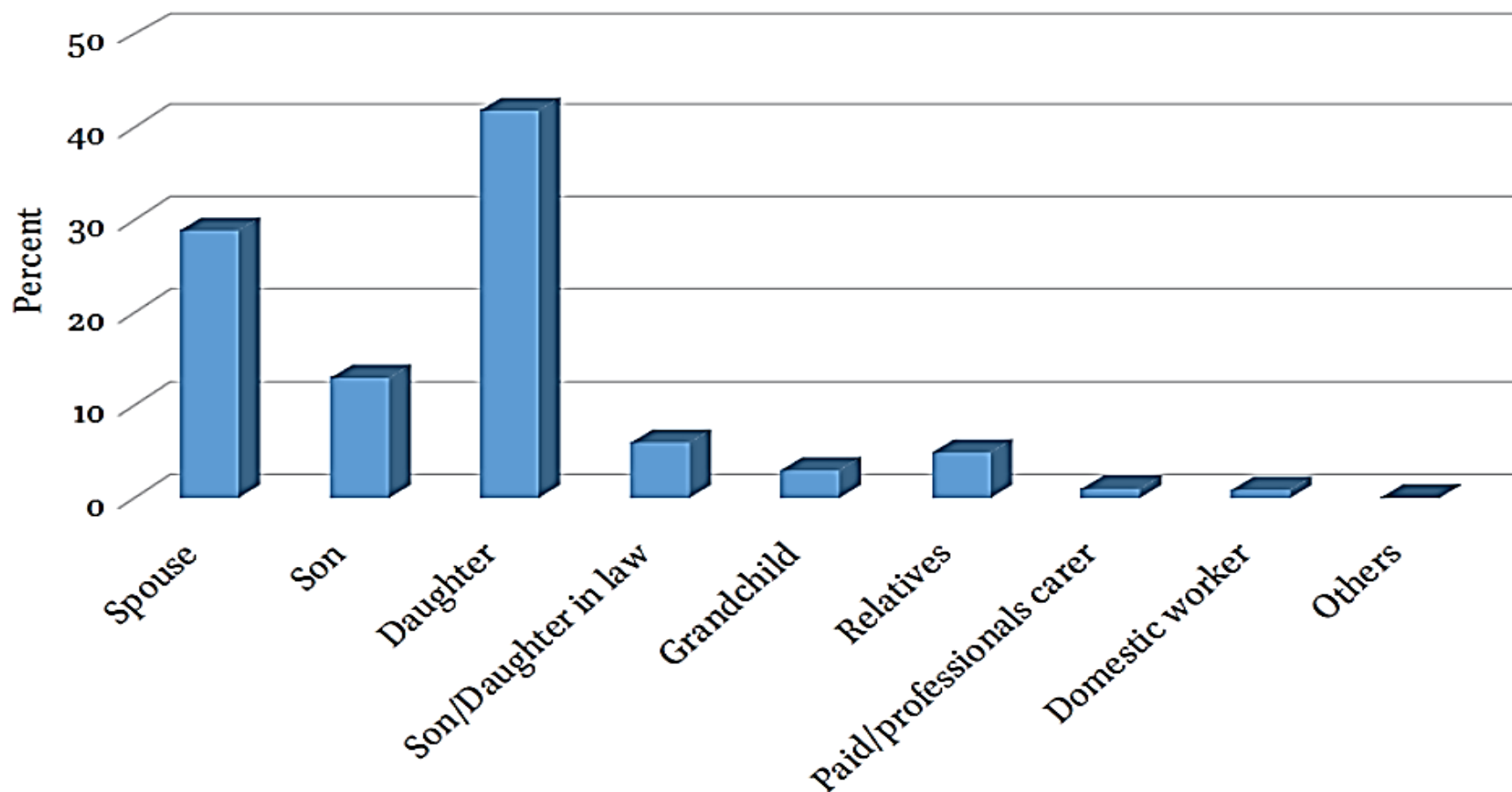
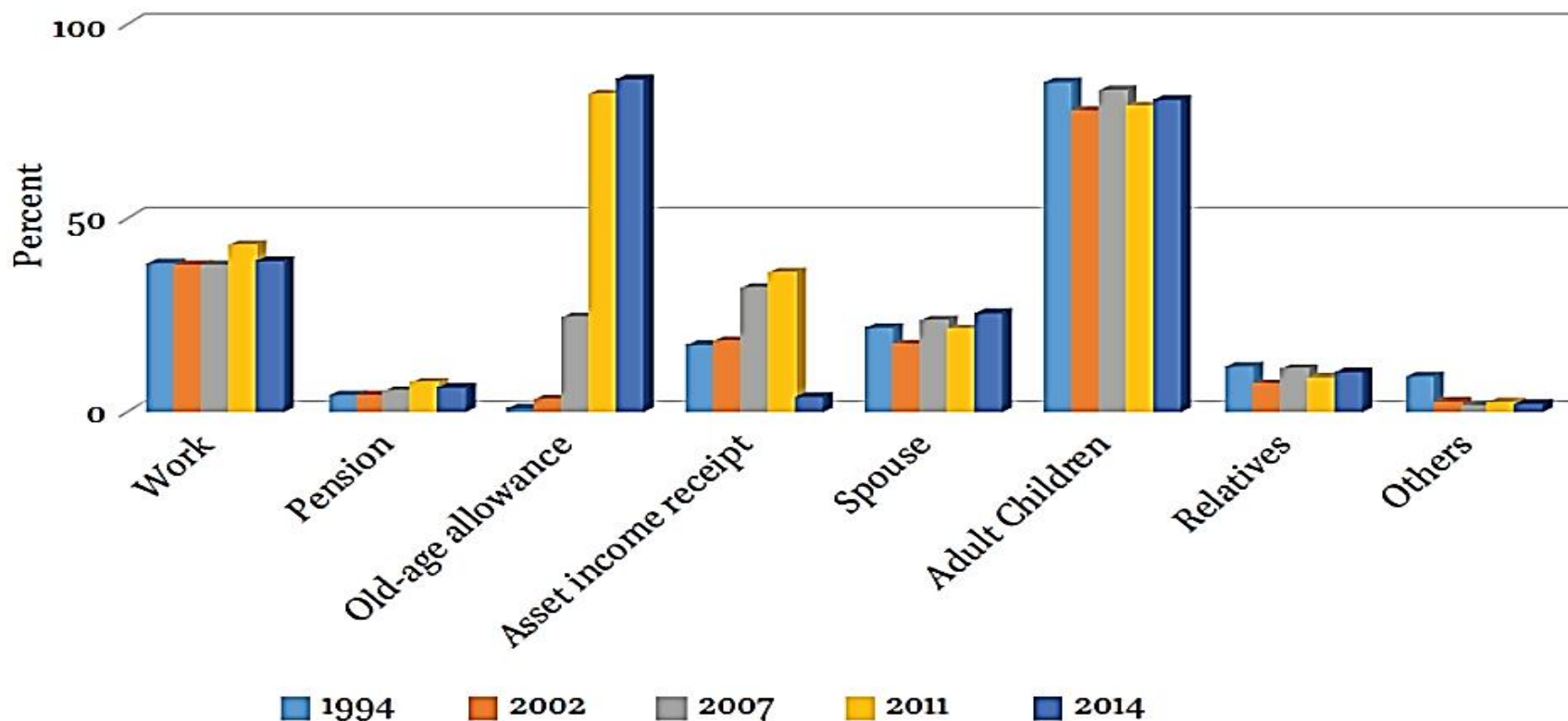

FIGURE 3.10 Providers of assistance in daily living activities of the elderly aged 60+, 2014.
SOURCE: CALCULATED FROM NSO (2015).

Source: Patcharawalai Wongboonsin, Thuttai Keeratipongpaiboon, and Kua Wongboonsin (2019), page 140

FIGURE 3.12

The elderly by main sources of income, 1994–2014.

NOTE: RESPONDENTS MAY REPORT MORE THAN ONE SOURCE.

SOURCE: CALCULATED FROM KNODEL, PRACHUABMOH, AND CHAYOVAN (2013) AND NSO (2015).

Source: Patcharawalai Wongboonsin, Thuttai Keeratipongpaiboon, and Kua Wongboonsin (2019), page 142

2. Family and Household Transition

What is Family and Household Transition?

- The increasing diversity in family and household structure occasioned by
 - People living longer
 - People living with fewer children born
 - People living increasingly in urban settings
- Children are encountered in a wide array of household and living arrangements as households **no longer depend on:**
 - marriage for their creation, or
 - death to dissolve them

Source: Weeks (2016)

What is Family and Household Transition?

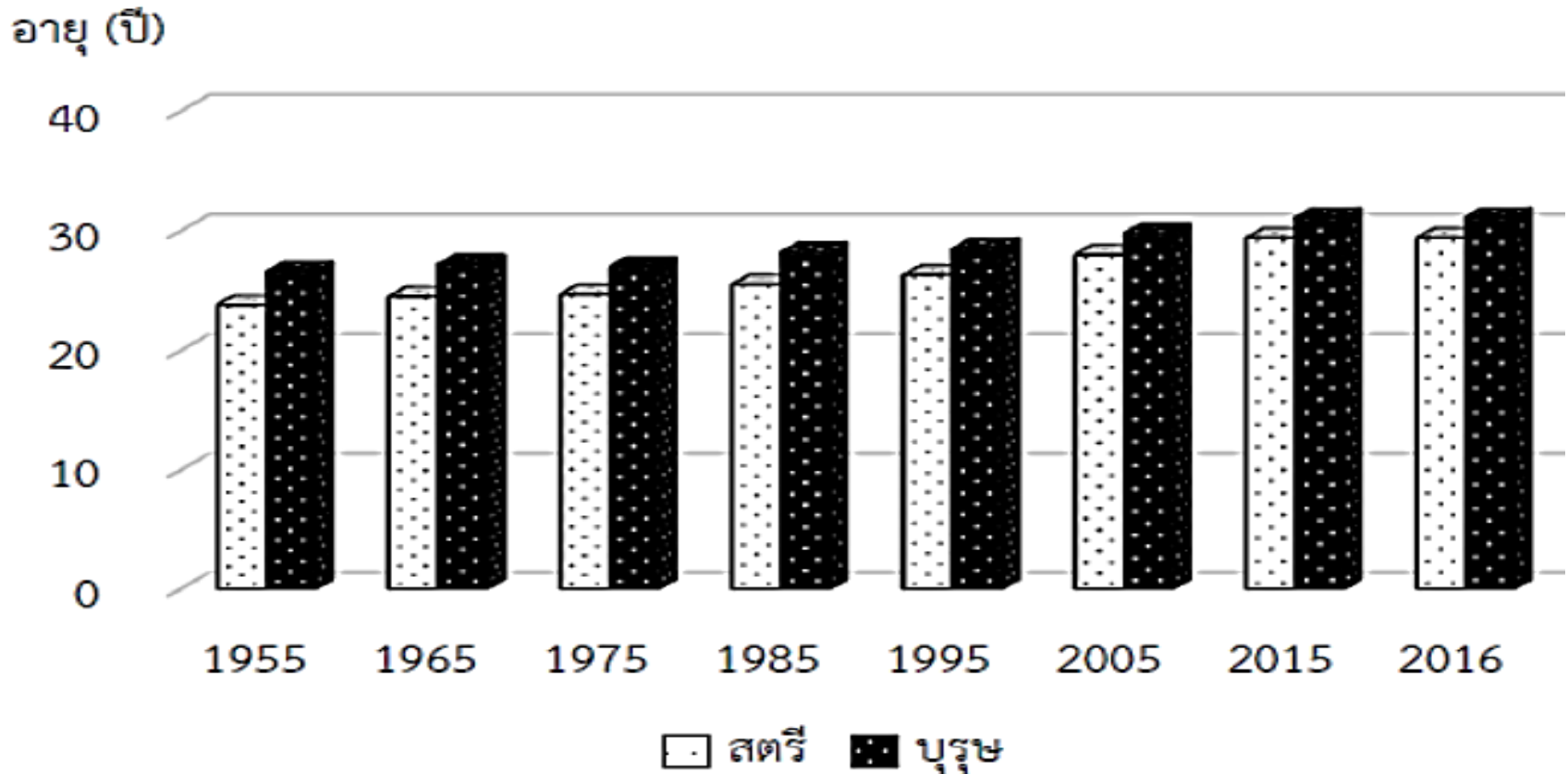
- Directly affected by **trends in marriage and divorce**
- Indirectly affected by the **improvement in women's life chances** (through declining fertility and improved life expectancy)
 - Education
 - Laborforce participation
 - Occupations
 - Income

Source: Weeks (2016)

2.1 The Growing Diversity in Household Composition and Family Structure

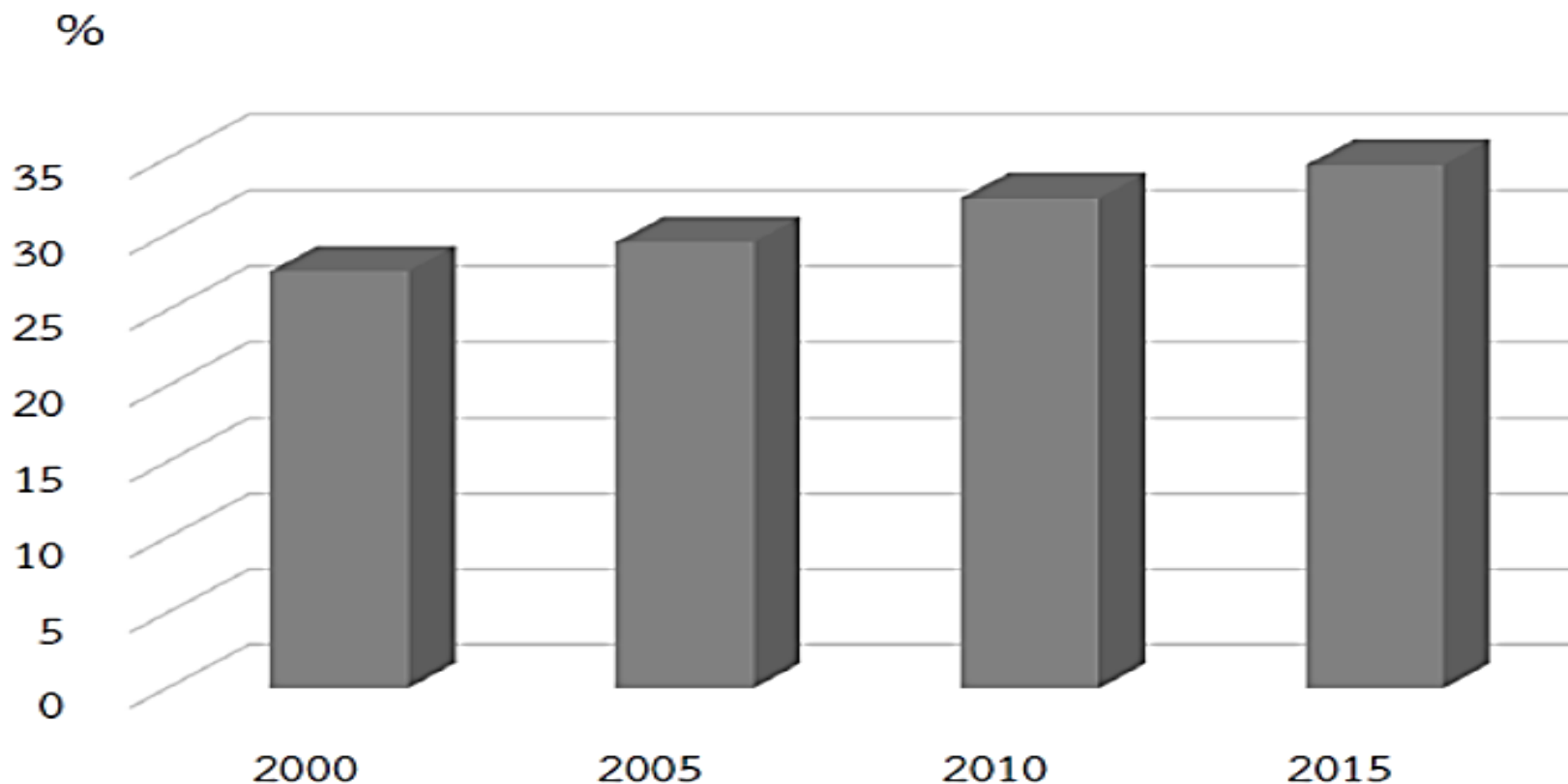
รูปที่ 5.6 อัตราเฉลี่ยอายุแรกสมรสในญี่ปุ่น ค.ศ. 1955-2016 (พ.ศ. 2498-2559)

ที่มา: คำนวณจาก Statistical Portal (2018).

ที่มา: เกื้อ วงศ์บุญสิน และ พัชรวัลย์ วงศ์บุญสิน (บรรณาธิการ) (2561), หน้า 132

รูปที่ 5.1 สัดส่วนของครัวเรือนที่อยู่คนเดียว ค.ศ. 2000-2015 (พ.ศ. 2543-2558)

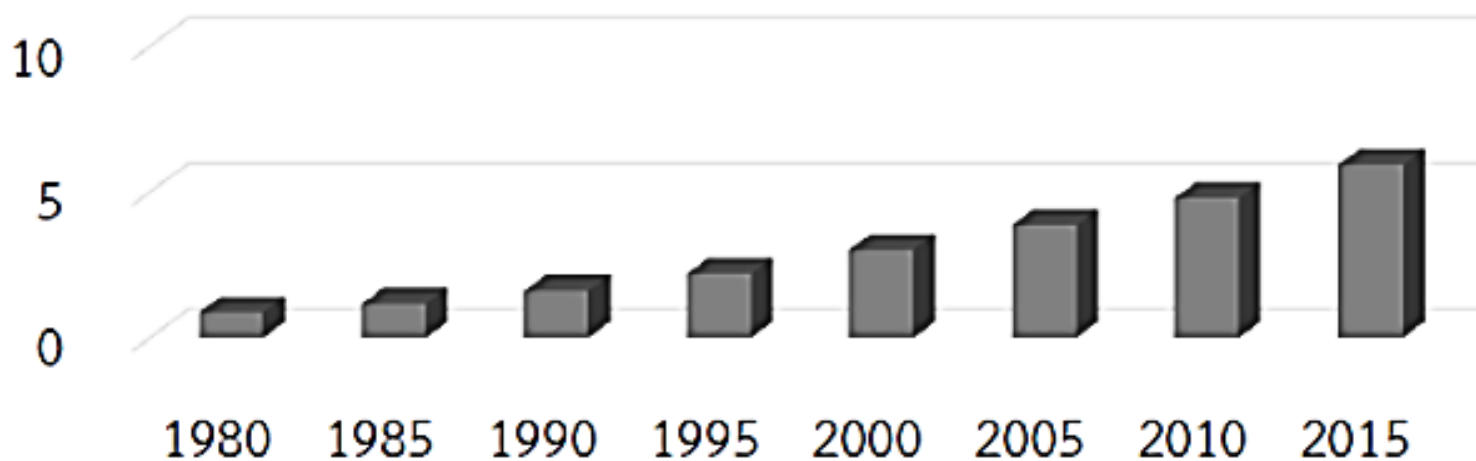

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลของ The Statistical Portal (2018).

ที่มา: เกื้อ วงศ์บุญสิน และ พัชรารัตน์ วงศ์บุญสิน (บรรณาธิการ) (2561), หน้า 128

รูปที่ 5.5 จำนวนครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุ (65 ปีขึ้นไป) อาศัยอยู่เพียงลำพังคนเดียว ค.ศ. 1980-2015 (พ.ศ. 2523-2558)

ล้านครัวเรือน

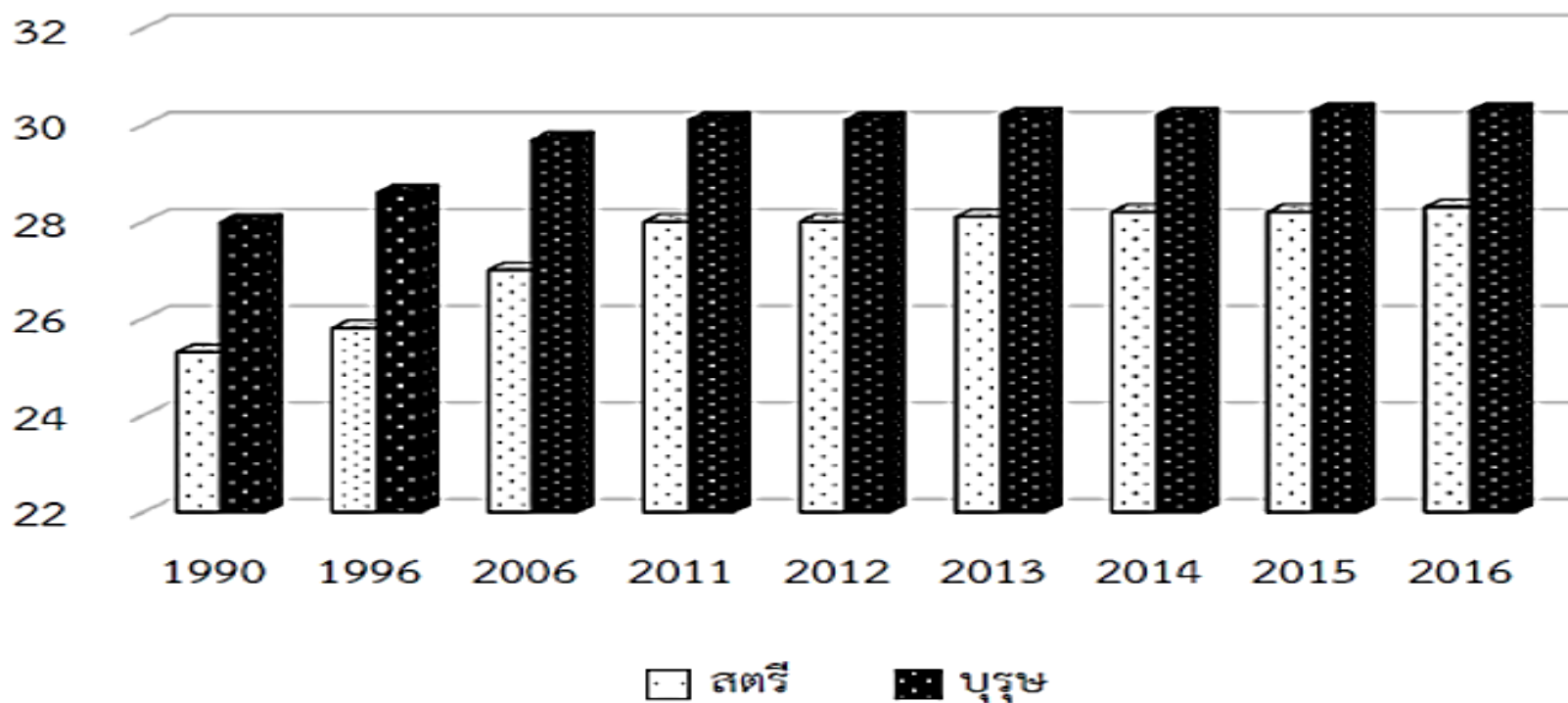

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลของ The Statistical Portal (2018).

ที่มา: เกื้อ วงศ์บุญสิน และ พัชรพล วงศ์บุญสิน (บรรณาธิการ) (2561), หน้า 131

รูปที่ 5.7 อายุมัธยฐานเมื่อแรกสมรสในสิงคโปร์ ค.ศ. 1990-2016 (พ.ศ. 2533-2559)

อายุ (ปี)

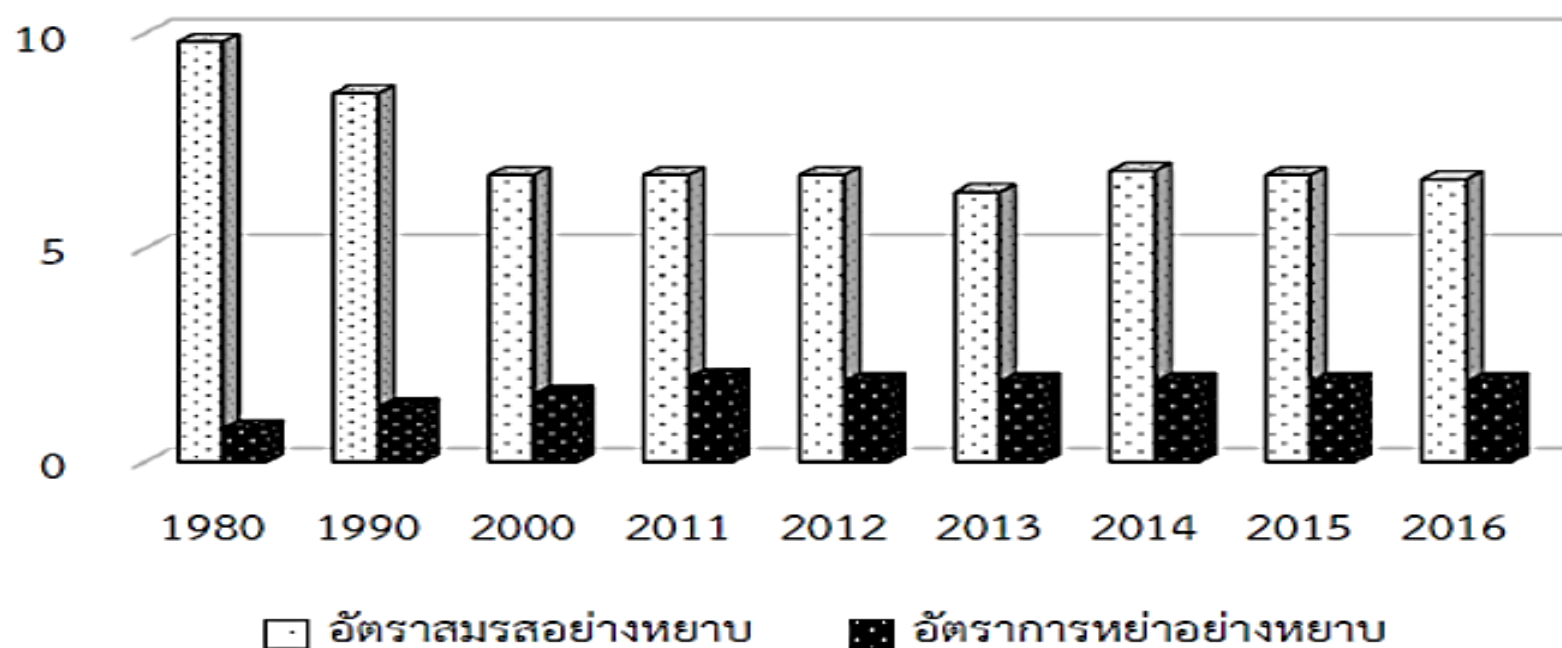

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลของ Department of Statistics Singapore (2016).

ที่มา: เกื้อ วงศ์บุญสิน และ พัชรวัลย์ วงศ์บุญสิน (บรรณาธิการ) (2561), หน้า 139

รูปที่ 5.8 อัตราการสมรสอย่างหยาบและอัตราการหย่าอย่างหยาบในสิงคโปร์
ค.ศ. 1980-2016 (พ.ศ. 2523-2559)

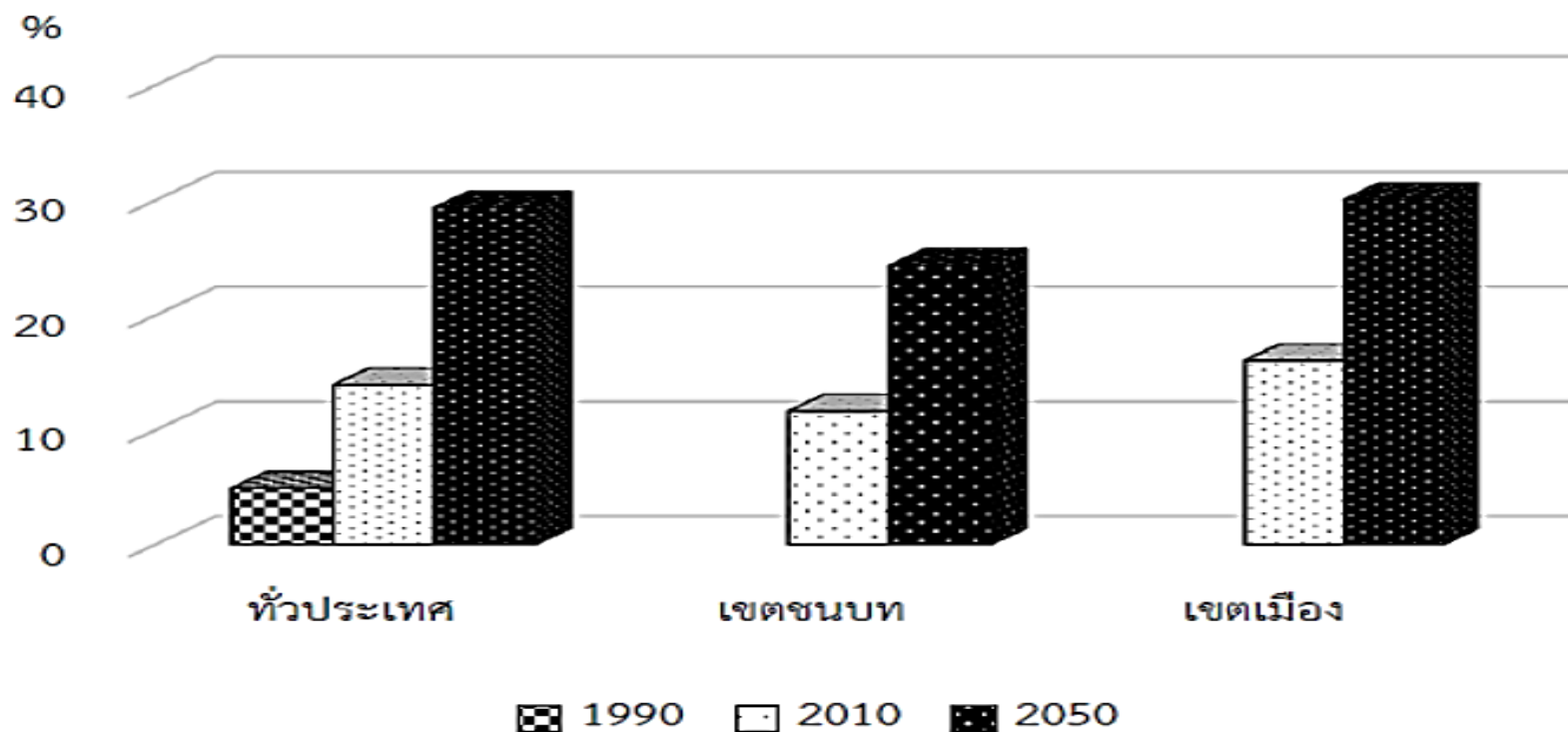
คู่ต่อพัน

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลของ Department of Statistics Singapore (2016).

ที่มา: เกื้อ วงศ์บุญสิน และ พัชรวัลย์ วงศ์บุญสิน (บรรณาธิการ) (2561), หน้า 140

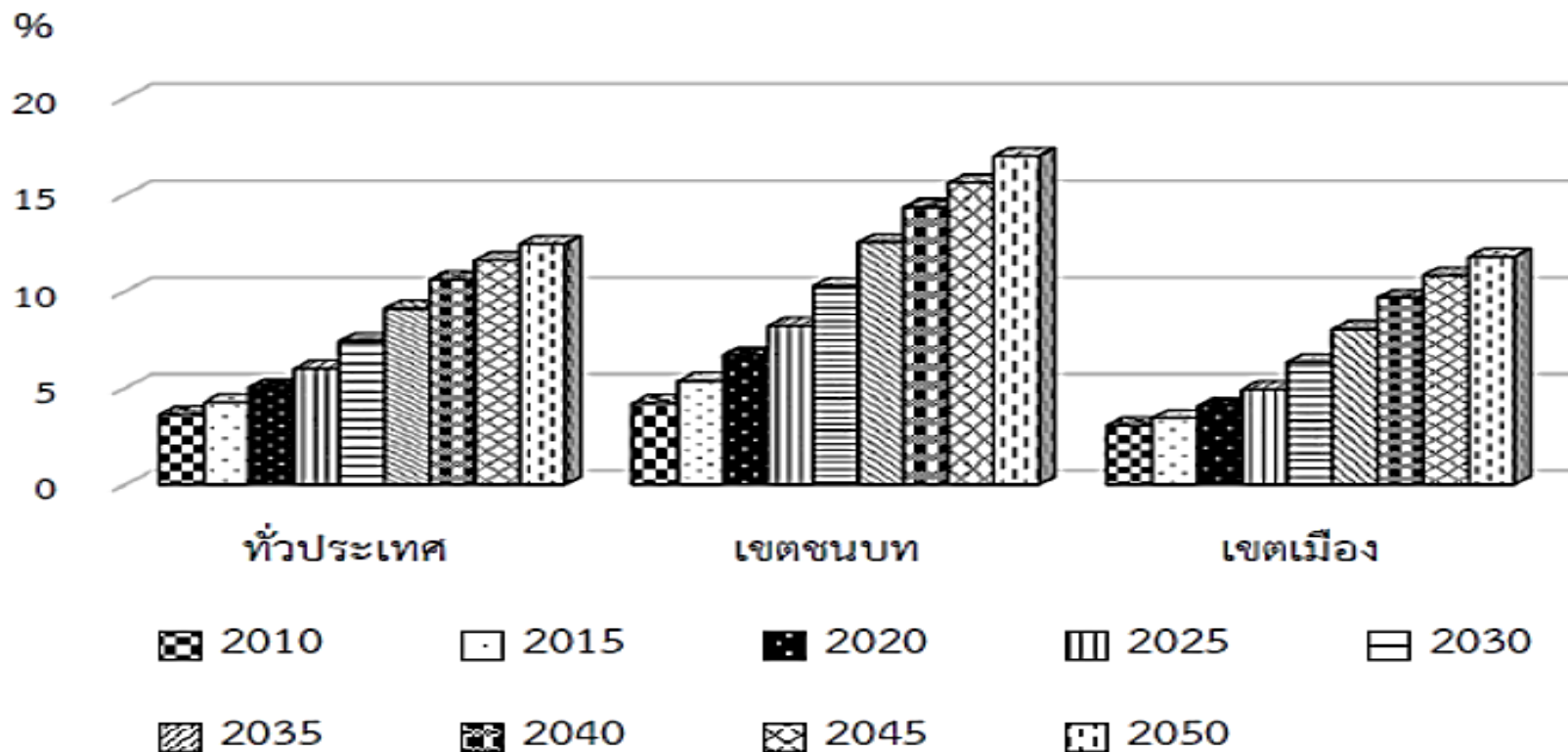
รูปที่ 5.13 สัดส่วนของครัวเรือนที่อยู่คนเดียวลำพัง ค.ศ. 1990-2050 (พ.ศ. 2533-2593)

ที่มา: คำนวณจาก Zheng et al. (2016); National Bureau of Statistics of China (2013).

ที่มา: เกื้อ วงศ์บุญสิน และ พัชรวาลย์ วงศ์บุญสิน (บรรณาธิการ) (2561), หน้า 146

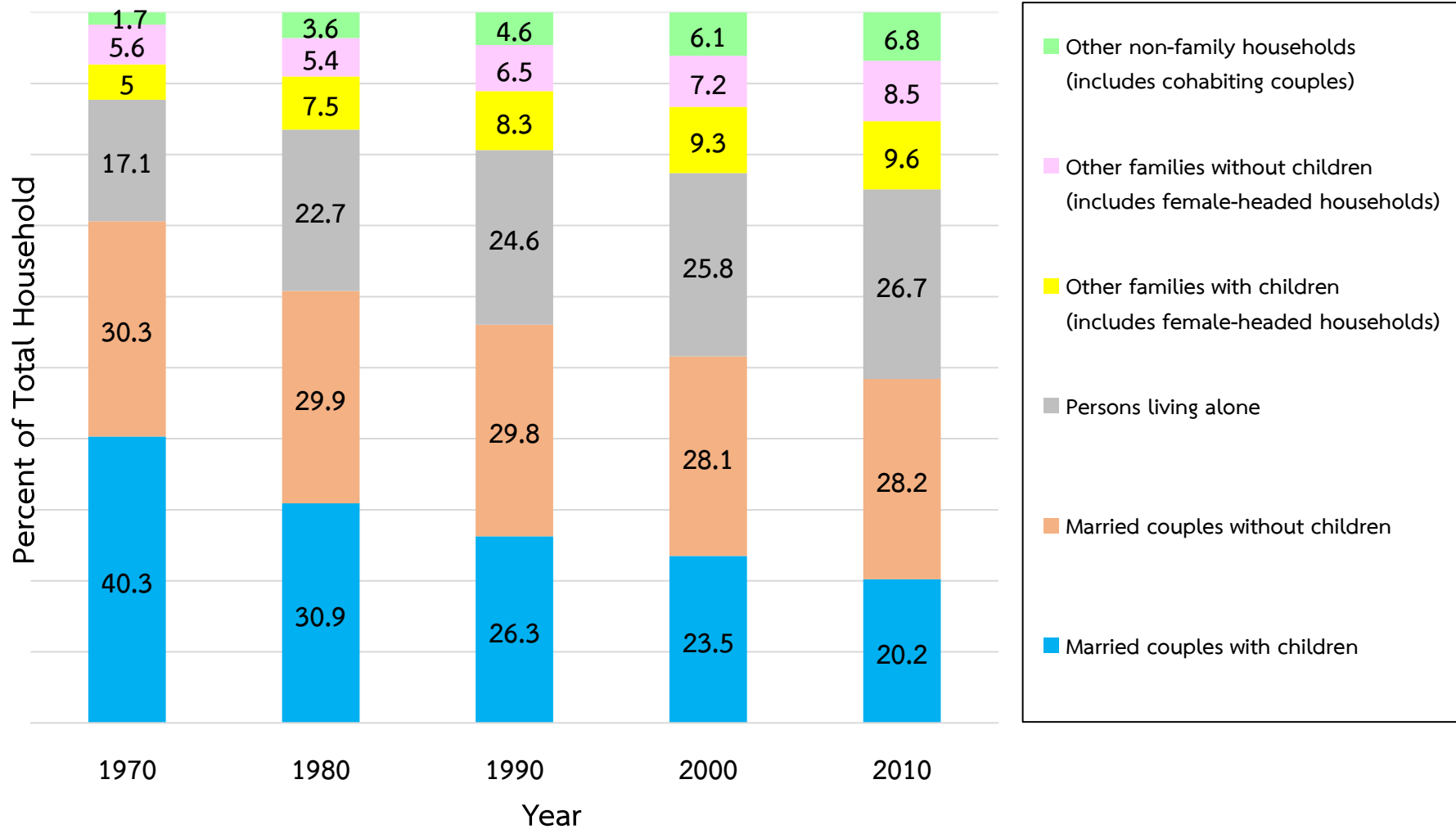
รูปที่ 5.14 สัดส่วนของครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุ (65 ปีขึ้นไป) อาศัยอยู่เพียงลำพัง ค.ศ. 2010-2020 (พ.ศ. 2553-2563)

ที่มา: คำนวณจาก Zheng et al. (2016).

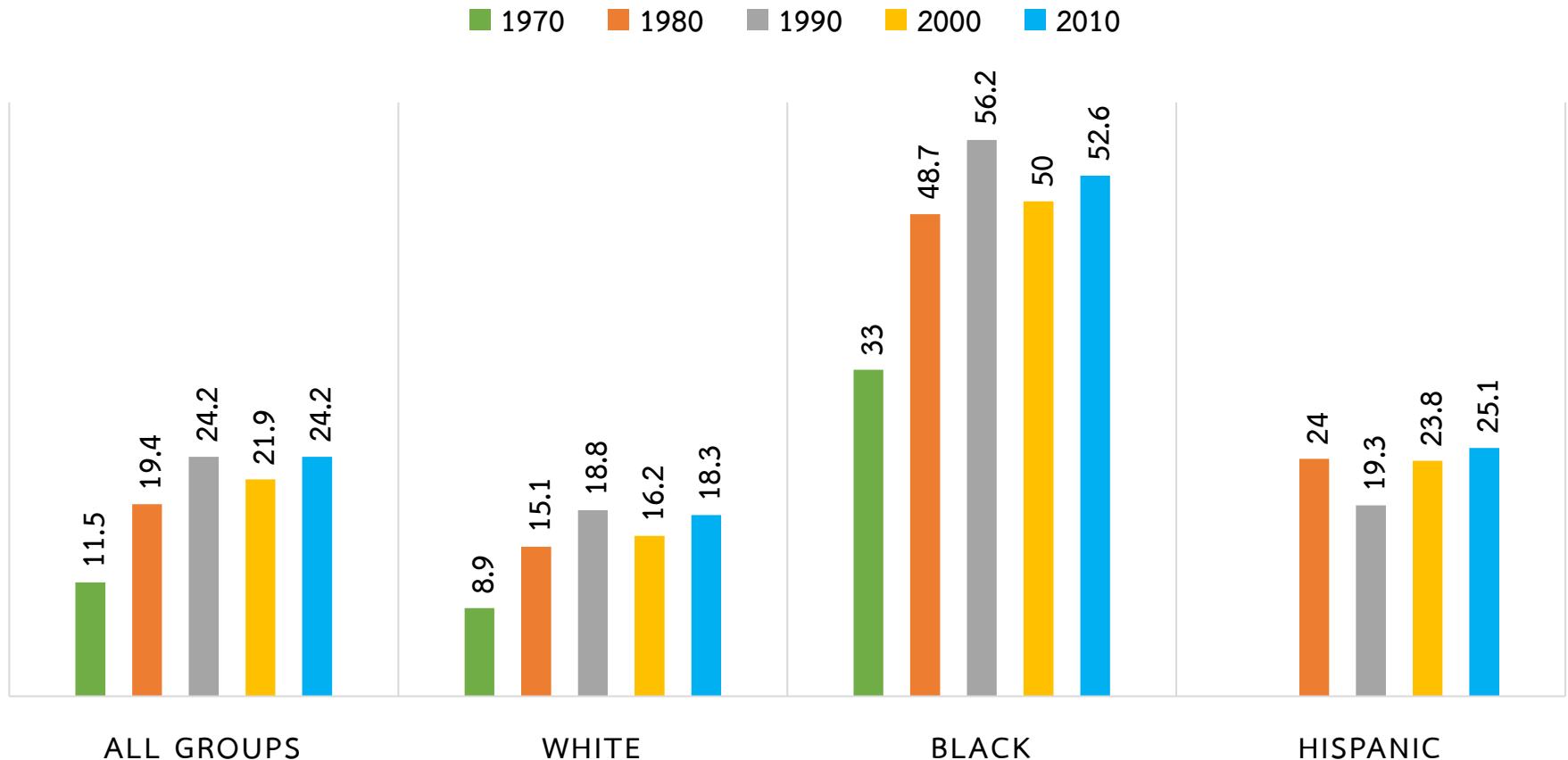
ที่มา: เกื้อ วงศ์บุญสิน และ พัชรวัลย์ วงศ์บุญสิน (บรรณาธิการ) (2561), หน้า 147

Households in the United States

Source: Weeks (2016), Figure 10.2, page 389

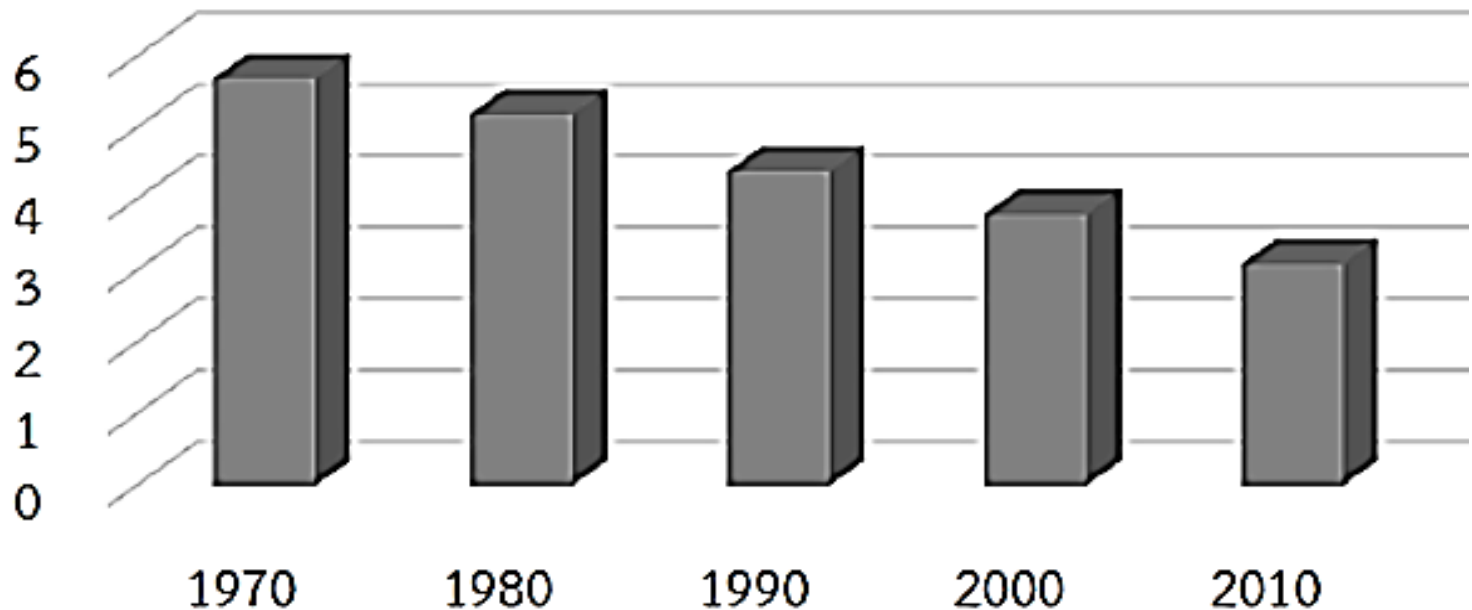
PERCENTAGE OF FAMILY HOUSEHOLDS WITH CHILDREN THAT
ARE MOTHER-ONLY FAMILIES IN THE UNITED STATES

Source: Weeks (2016), Figure 10.3, page 390

รูปที่ 5.17 ขนาดครอบครัวของประชากรไทยที่อยู่ในเขตเทศบาล ค.ศ. 1970-2010
(พ.ศ. 2513-2553)

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ย

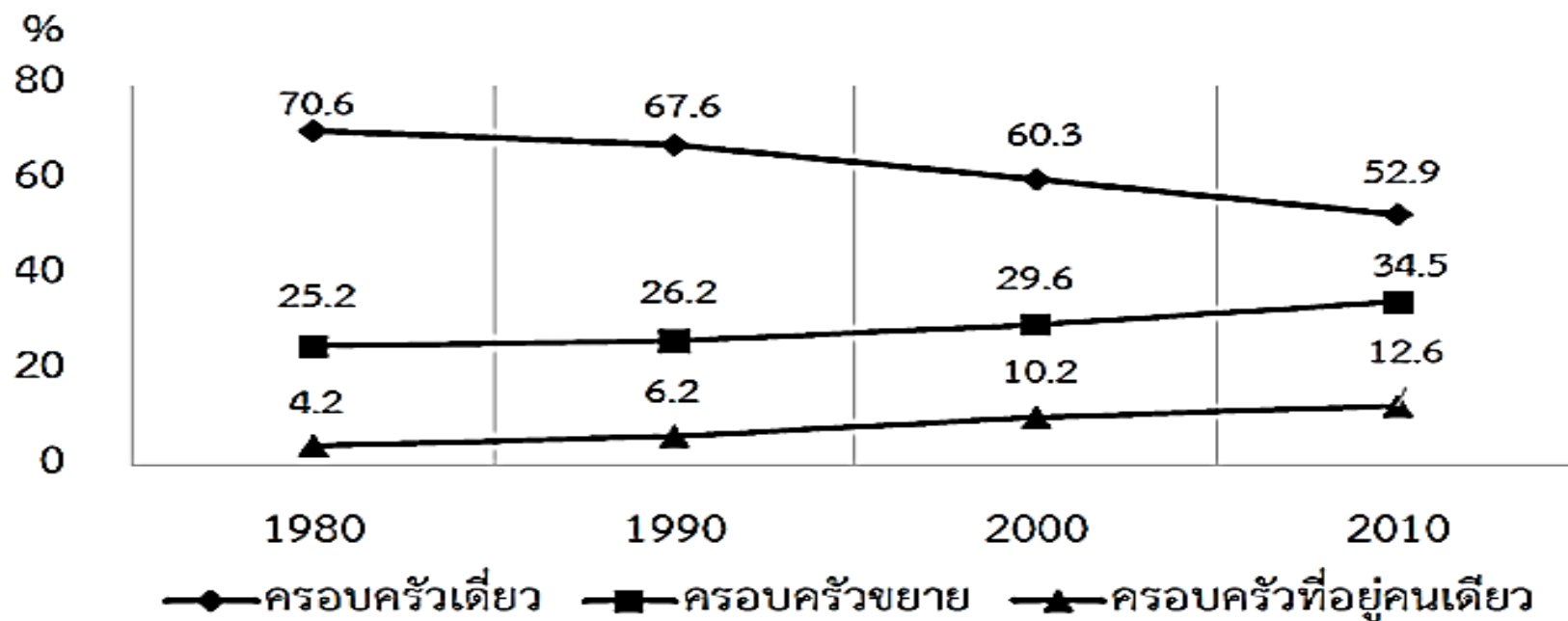

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ที่มา: เกื้อ วงศ์บุญสิน และ พัทธราวัลย์ วงศ์บุญสิน (บรรณาธิการ) (2561), หน้า 150

ครอบครัวเดี่ยว: มีมากที่สุด แต่มีแนวโน้มลดลง
 ครอบครัวขยาย: มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น
 ครอบครัวที่อยู่คนเดียว: มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

รูปที่ 5.18 สัดส่วนครอบครัว จำแนกตามประเภทครอบครัว ค.ศ. 1980-2010 (พ.ศ. 2523-2553)

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ที่มา: เกื้อ วงศ์บุญสิน และ พัทธราวัลย์ วงศ์บุญสิน (บรรณาธิการ) (2561), หน้า 151

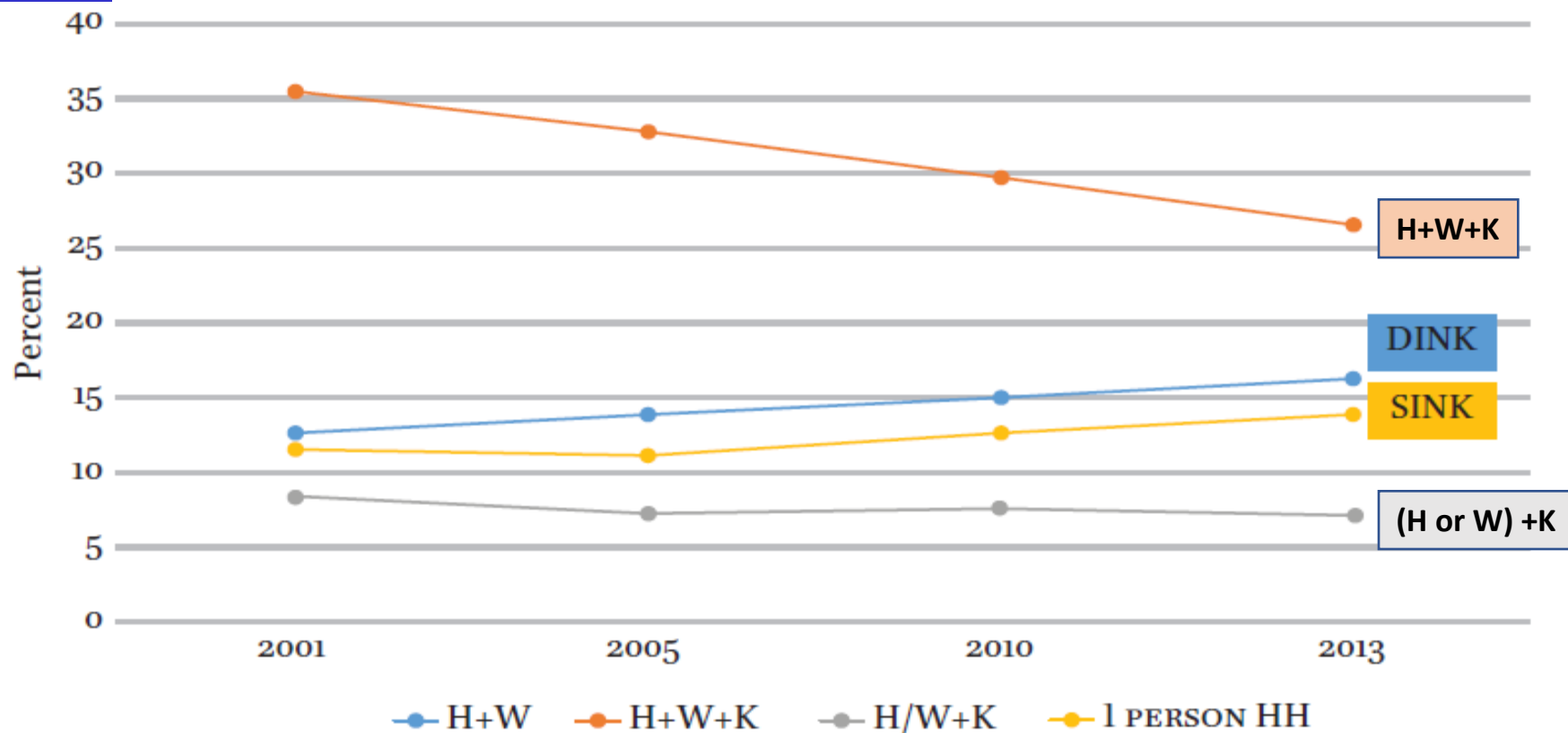

FIGURE 3.8 Nuclear family living patterns: DINK and SINK trends, 2001–2013.

SOURCE: CALCULATED FROM OWAFD 2013.

DINK: Double Income No Kid

SINK: Single Income No Kid

Source: Explained from Patcharawalai Wongboonsin, Thuttai Keeratipongpaiboon, and Kua Wongboonsin (2019)

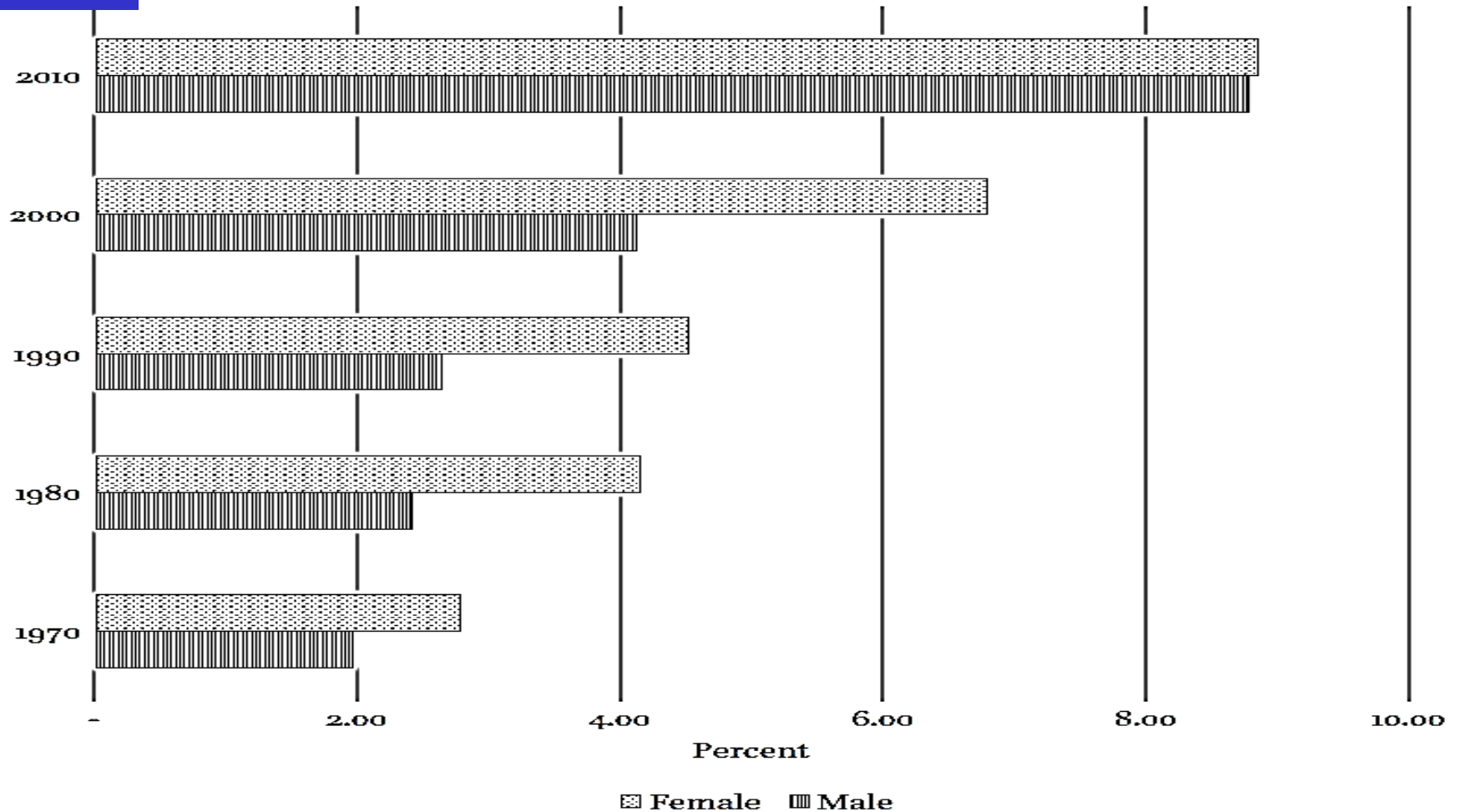

FIGURE 3.7 Percentage of singlehood at age 45–54, 1970–2010.

SOURCE: CALCULATE FROM NSO 1970, 1980, 1990, 2000, 2010.

Source: Patcharawalai Wongboonsin, Thuttai Keeratipongpaiboon, and Kua Wongboonsin (2019)

Thailand's Skipped generation household (Skip-generation family) in 2007:

- Accounted for about **7%** nationwide
 - 15% of Thai elderly people in Isaan area
 - 2.1% of Thai elderly people in BKK
 - 8.6% of Thai elderly people in Central area
 - **12.4%** of Thai elderly people in Northern area
 - 8.9% of Thai elderly people in Southern area

Source: Patcharawalai Wongboonsin, Thuttai Keeratipongpaiboon, and Kua Wongboonsin (2019)

2.2 Proximate determinants of family and household changes

Source: *Weeks (2016)*

Proximate determinants of family and household changes

1. **Delayed marriage**, accompanied by leaving the parental nest
 - Increase **cohabitation** that will lead to
 - Nonmarital childbearing
 - Marriage ending in divorce
2. Increase in **divorce**
 - Also contributes to **cohabitation**
3. **Greater survivability of women** over men at older age
 - Increase **widowhood**
4. **Small number of children in each family/ childlessness**

Source: Weeks (2016)

Cohabitation:

- The sharing of a household by unmarried persons who have a sexual relationship, “Trial marriage”
- Selective of people who are mistrustful of marriage
- In USA, 1970
 - 64% women aged 20-24 had been married
 - 500,000 cohabiting couples
 - 1 cohabiting couple per 100 married couple
- In USA, 2012
 - 19% women aged 20-24 had been married
 - 7.8 million cohabiting couples
 - 14 cohabiting couples per 100 married couple

Source: Weeks (2016)

Nonmarital childbearing:

- In **France**, First births outside marriage
 - 20% during 1974 – 1985
 - 51% during 1995 – 2004
- In **USA**, % of babies born outside of marriage
 - 11% in 1970
 - 41% in 2012
- Nonmarital births in **USA**:
 - Around 90% of births to girls aged below 20
 - Around 2/3 of births to women aged 20-24
 - Over 2/3 of births to African American women of all ages

Source: Weeks (2016)

Childlessness:

- In USA
 - In 1970, about 10%
 - In 2010, about 19%
 - Women/couples are deliberately choosing to be childless
 - Continually postponing the first child
 - Consequence of gender equality

Source: Weeks (2016)

Divorce:

- In USA
 - In **1867**, couples aged 22-25 had only **27%** chance to survive at age 65, **around 5% later divorced**
 - In **C21**, couples aged 22-25 had about **60%** chance to survive at age 65, **around 50% divorce**
 - As widowhood declined, divorce rose proportionately
 - Since 1970s, Changes in divorce laws have made it easier to end the marriage at any time for any reason

Source: Weeks (2016)

Widowhood:

- Widowhood has steadily been pushed to the other years
- Divorce is a more important cause of not being married than is widowhood up to age 65
- Higher death rate of men after 65

Source: Weeks (2016)

4. Contemporary Issues: Intergenerational Learning, Sandwich Generation

ศึกษาศิลปวิดีโอ Intergenerational learning 1

The Intergenerational Schools 2014 Winner of The Eisner Prize – Breakthrough Schools (2014) <https://www.youtube.com/watch?v=To34hTEXM10>

ศึกษาคลิตวิดีโอ Intergenerational learning 2

Intergenerational Learning Programme (ILP) by councilforthirdage (2016)
<https://www.youtube.com/watch?v=1b-qEgs6Cdk>

ศึกษาคลิปวิดีโอ Sandwich Generation 1

Living with Integrity: The Sandwich Generation by myJLI (2013)
<https://www.youtube.com/watch?v=OoLgfRNW124>

ศึกษาคลิปวิดีโอ Sandwich Generation 2

The Sandwich Generation - Trailer, ©Talking Eyes Media (2008)

<https://www.youtube.com/watch?v=YhXrHD7qWDk>

Reference:

- **Books:**

1. Weeks, J. R. (2016). *Population : an introduction to concepts and issues*: Boston, MA : Cengage Learning, 2016. Twelfth edition.
2. Patcharawalai Wongboonsin, Thuttai Keeratipongpaiboon, and Kua Wongboonsin. Changes in family composition and care relations in the Kingdom of Thailand. Chapter 3, in Patcharawalai Wongboonsin and Jo-pei Tan (Editors). *Care Relations in Southeast Asia: The Family and Beyond*. The Netherlands: BRILL, 2019.
3. Poston, D. L., & Micklin, M. (2005). *Handbook of Population*: New York : Kluwer Academic/Plenum, 2005.
4. พัชราวลัย วงศ์บุญสิน และเกื้อ วงศ์บุญสิน (บรรณาธิการ) (2561). *การเปลี่ยนแปลงทางประชากรและสังคมในประชาคมอาเซียนและอาเซียน+3*. กรุงเทพฯ

Reference:

- **Websites:**

1. The Intergenerational Schools 2014 Winner of The Eisner Prize, published by Breakthrough Schools on Oct 12, 2014, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=To34hTEXM10>
2. Intergenerational Learning Programme (ILP), published by councilforthirdage on Oct 21, 2016, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=1b-qEgs6Cdk>
3. LGBT Families Talk About What Makes A Family // Sponsored by JOHNSON'S®, published by BuzzFeedVideo on May 26, 2016, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=TwBilif0Nhw>
4. Living with Integrity: The Sandwich Generation, published by myJLI on Feb 11, 2013, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=OoLgfRNW124>
5. The Sandwich Generation - Trailer, ©Talking Eyes Media, published by Talking Eyes on Apr 18, 2008, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=YhXrHD7qWDk>

Thank you